

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Fífkou ve věci

žalobkyně: V. H.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 125 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2024, č. j. RN-xx,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2024, č. j. RN-xx, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 5. 8. 2024 domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2024, č. j. RN-xx-DT, kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 11. 3. 2024, č. j. R-11.3.2024-422/xx. Správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobkyně o invalidní důchod, protože podle posudku ze dne 27. 2. 2024 poklesla pracovní schopnost žalobkyně toliko o 30 %. Žalobkyně v námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí uvedla, že se její zdravotní stav zhoršuje (v prosinci 2023 jí byl diagnostikován lymfedém obou dolních končetin), popsala své zdravotní obtíže i to, jak ji omezují v práci. Odvolací správní orgán nechal vyhotovit nový posudek o zdravotním stavu žalobkyně ze dne 20. 5. 2024, jehož závěrem bylo (shodně s předchozím posudkem), že pracovní schopnost žalobkyně se

snížila o 30 %, tedy méně, než je stanoveno v § 39 odst. 1, 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „ZDP“). Odvolací správní orgán obsáhle vypořádal námitky žalobkyně, zejména pokud jde o podřazení jejích obtíží pod jednotlivé položky uvedené v příloze vyhlášky č. 359/2009 Sb., a uzavřel, že s ohledem na závěry posudku žalobkyně není invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 ZDP. Námitky proto odvolací správní orgán jako nedůvodné zamítl a napadené prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

2. Žalobkyně napadla shora uvedené závěry správních orgánů žalobou ze dne 5. 8. 2024. Uvedla, že správní orgány nezkoumaly dostatečně pečlivě její zdravotní stav, nebyla pozvána k posudkovému lékaři. Žalobkyně připomněla, že jí byl invalidní důchod v minulosti již jednou přiznán (od dubna 2022 do července 2023), tehdy správní orgán invaliditu žalobkyně dovodil. Zdravotní stav žalobkyně se od té doby nezlepšil, dokonce došlo k jeho zhoršení - dne 22. 12. 2023 byl žalobkyni diagnostikován počínající lymfedém obou dolních končetin. Žalobkyně měla za to, že posudkový lékař nedostatečně zhodnotil přidružené nemoci, kterými žalobkyně trpěla a které měly vliv na její pracovní schopnost, pohyblivost a možnost vykonávat běžné aktivity. Žalobkyně vyjmenovala všechny zdravotní obtíže, se kterými se potýká, a uvedla, že pracuje jako terénní sociální pracovník. Tato práce je pro ni zatěžující a vyčerpávající, navíc při ní hrozí další zdravotní rizika. Dospěla k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě chybně zjištěného skutkového stavu, navrhla proto, aby bylo zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení, zejména k novému posouzení zdravotního stavu žalobkyně.
3. Žalovaná se k žalobě vyjádřila podáním ze dne 29. 8. 2024. Zdůraznila, že zkoumala zdravotní stav žalobkyně za pomoci posudkových lékařů. Není vyloučeno, aby žalobkyně v aktuálním řízení nebyla shledána invalidní, přestože v minulosti takto posouzena byla. Posudkoví lékaři vycházeli z kompletní zdravotní dokumentace žalobkyně, kterou nebylo třeba doplnit jejím osobním vyšetřením. Závěry o zdravotním stavu a jeho dopadech na běžný život žalobkyně přísluší pouze posudkovým lékařům, nikoliv jiným osobám. Závěry posudkových lékařů považovala žalovaná za správné, z čehož dovodila nedůvodnost žaloby.
4. Z jednání nařízeného na 20. 2. 2025 se žalobkyně omluvila, požádala o projednání ve své nepřítomnosti a vzdala se práva na náhradu nákladů řízení. Žalovaná při jednání zopakovala své stanovisko obsažené v písemných podáních.
5. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
6. Soud při svém rozhodování vycházel z lékařských zpráv předložených žalobkyní, které jsou rekapitulovány i v posudku ze dne 9. 1. 2025 (viz níže). Žalobkyně dále předložila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 8. 2022, č. j. R-25.8.2022-423/xx, kterým byl žalobkyni přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně v celkové výši 7 600 Kč měsíčně. Dále doložila rozhodnutí stejného orgánu ze dne 11. 7. 2023, č. j. R-11.7.2023-42/xx, kterým jí byl invalidní důchod odejmut.
7. Soud dále provedl dokazování listinami založenými do spisu správního orgánu a především posudkem posudkové komise MPSV ze dne 9. 1. 2025, ev. č. SZ/2024/1579-HK-9. Posudková komise dospěla k závěru, že žalobkyně byla ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované, tj. ke dni 24. 6. 2024, invalidní, přičemž její zdravotní stav odpovídal

invaliditě prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) ZDP. Posudková komise zrekapitulovala zjištění učiněná z bohaté lékařské dokumentace (zprávy z oblasti kožního a očního lékařství, alergologie, ORL, neurologie a angiologie), žalobkyně byla před komisí pozvána a byl s ní proveden anamnestický pohovor. Z těchto zjištění vyplynul závěr, že pracovní schopnost žalobkyně poklesla o 35 % (kapitola XII položka 3b vyhlášky č. 359/2009 Sb.).

8. Ke znaleckému posudku žalovaná namítla e-mailem ze dne 17. 2. 2025, že neobsahuje údaje o datu vzniku invalidity, ale chybně uvádí, že stále trvá první stupeň invalidity. Dále namítla, že v posudku je rozpor v datu doby platnosti (resp. lhůty kontrolní lékařské prohlídky), když na jednom místě posudku je uvedeno datum 31. 1. 2028 a na jiném místě datum 31. 8. 2028. Navrhla, aby k odstranění těchto závad byl vyžádán doplňující posudek. Soud žádosti žalované nevyhověl, neboť označené vady nezpochybňují základní závěr posudkové komise, že žalobkyně byla ke dni 24. 6. 2024 invalidní v prvním stupni a její pracovní schopnost poklesla o 35 %. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Základním zjištěním důležitým pro rozhodnutí soudu tedy byla míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně ke dni napadaného rozhodnutí (24. 6. 2024), kterou soud porovnával se zjištěními správního orgánu. Pro rozhodnutí soudu proto nebylo podstatné, kdy žalobkyni invalidita (znovu) vznikla ani kdy bude třeba ji přezkoumat, ale jen a pouze posouzení skutkového stavu ke dni 24. 6. 2024. K tomu dává posudek jasnou odpověď, kterou není třeba doplňovat. Namítané chyby v posudku nezpochybňují jeho základní závěr, který je jasný a srozumitelný. Bude-li správní orgán v dalším řízení potřebovat napevno stanovit datum vzniku invalidity nebo datum kontrolní lékařské prohlídky, nic mu nebrání, aby si tyto údaje zjistil, ať již samostatným zkoumáním nebo dotazem na posudkovou komisi.
9. Krajský soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Podle § 39 odst. 1 ZDP je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle 2. odstavce jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Podle § 39 odst. 4 ZDP se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

12. Procentní míry poklesu pracovní schopnosti jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje se posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity).
13. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na lékařském odborném posouzení. Posuzování míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou medicínskou a soud si o této otázce nemůže učinit úsudek sám, neboť nemá odborné medicínské znalosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2017, č. j. 8 Ads 180/2016 – 50, dostupný na www.nssoud.cz, stejně jako další zde citovaná rozhodnutí NSS). V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 - 20, se uvádí, že správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o němž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně – namítal-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).
14. V řízení před krajským soudem bylo prokázáno posudkem posudkové komise MPSV ze dne 9. 1. 2025, ev. č. SZ/2024/1579-HK-9, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí (tj. 24. 6. 2024) invalidní pro invaliditu prvního stupně ve smyslu § 39 odst. 2 písm. a) ZDP. Míra poklesu její pracovní schopnosti byla stanovena ve výši 35 %.
15. Soud své rozhodnutí opírá o závěry posudku posudkové komise, který se liší od posouzení posudkovými lékaři (vč. námitkového řízení) co do zjištěné míry poklesu pracovní schopnosti, z nichž žalovaná vycházela při svém rozhodování. Posudek posudkové komise MPSV ze dne 9. 1. 2025, ev. č. SZ/2024/1579-HK-9, soud považuje za objektivní a přesvědčivý (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 - 20 ohledně testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), neboť obsahuje posouzení zdravotního stavu žalobkyně a jejího rozhodujícího onemocnění, podrobně hodnotí odborné lékařské nálezy a potvrzuje námitku žalobkyně, že jsou dány důvody pro přiznání invalidity prvního stupně.
16. Správní orgány dospěly na základě jim dostupných podkladů k závěru, že ke vzniku invalidity u žalobkyně nedošlo, tento závěr ale ve světle výše citovaných zjištění neobstojí. Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že v řízení před správními orgány došlo k vadám, pro které krajskému soudu nezbylo, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí žalované podle § 78 odst. 1 s. ř. s., neboť soud zjistil skutkový stav věci jinak než žalovaná v původním správním řízení. Současně se věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž žalovaná bude vycházet z výsledků zjištěných soudem, konkrétně že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) ZDP.
17. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
18. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci by náležela náhrada nákladů řízení úspěšné žalobkyni, která se však podáním

ze dne 3. 2. 2025 tohoto práva vzdala. Náhrada nákladů řízení proto nebyla přiznána žádnému z účastníků.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 20. února 2025

JUDr. Jan Fifka v. r.
samosoudce